

De geheime groeikrachten op de akker

Op een akker groeien behalve graan, aardappelen, bieten of groente ook andere planten. In de grond zitten behalve het zaad dat de boer heeft gezaaid, een heleboel zaden van andere planten. Dat zaad is door de wind meegevoerd uit de omgeving. Sommige zaad is afkomstig van planten die vroeger op de akker hebben gestaan, en is door de boer ondergeploegd. Zaad kan lang in de grond overleven, na jaren weer boven geploegd worden en alsnog tot een plantje uitgroeien. Behalve uit zaad groeien de wilde planten op de akkers ook uit wortels, bolletjes en knolletjes die in de grond zitten. Jonge grassprietten bijvoorbeeld groeien uit wortels van oude planten.

Het onkruid

De boer heeft vooral in het voorjaar, wanneer de bietenplanten en het graan nog klein zijn, veel last van wilde planten ('onkruid'). Het onkruid groeit snel en kan gemakkelijk de jonge plantjes overwoekeren. De wilde planten nemen het licht en het voedsel weg, waardoor de graan- en bietenplantjes niet meer zo goed kunnen groeien.

Distels en onkruid in de spotlights

Als de gewassen groter worden, krijgt het onkruid minder kans om licht en voedsel weg te nemen en zich te ontwikkelen. Op de wilde planten leven ook allerlei insecten en diertjes die de gezaaide planten ziek kunnen maken. Om zijn planten te beschermen, schoffelt de boer de onkruidplantjes of, als dat niet meer kan, spuit hij ze dood.

Dé schrik van de boer is de distel. Distels prikken en ze groeien en vermeerderen zich snel als er niets tegen wordt ondernomen. De distel is een grote lastpak als de boer gaat oogsten. De harde stengels van de plant maken het lastiger om het gewas met een machine te oosten. Sommige vogels zijn verlekkerd op het zaad van de distels, bijvoorbeeld de distelvink. Op distels leven allerlei insecten en andere diertjes.

Weg met de giftige planten

Op de akkers groeien ook wilde planten die giftig zijn, zoals de nachtschade. Nachtschade is familie van de aardappel en de tomaat. Van de zwarte besjes van deze plant je behoorlijk ziek worden. De plant wordt daarom om geschoffeld voordat hij besjes krijgt. Niet alle planten zijn gevaarlijk en lastig. Korenbloemen, boterbloemen, paardenbloemen en klaprozen bijvoorbeeld zijn tamelijk onschuldig, zolang ze zich niet al te zeer vermeerderen. De boer laat ze daarom vaak staan. Vooral aan de randen van de akkers doet hij dat, omdat ze daar het minste kwaad kunnen. Maar in een graanveld kunnen vooral korenbloemen heel lastig zijn. Het zaad van de korenbloemen is moeilijk te scheiden van graankorrels. Graan waarin te veel vreemde zaden zitten, wil niemand hebben en brengt minder geld op. De boer houdt die bloemen dus goed in de gaten.